

SLOVENEK

Inserati:
Enostopna petlivera (12 mm široka in 3 mm visoka ali njo prostor)
za enkrat po 50 v
za dva- in večkrat . . . 45
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.
Poslano:
Enostopna petlivera K 1.—
Izhaja vsak dan izvenredno ne deluje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vozi red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511, bosn.-her. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 50.

Meč in svetovni problem.

V nedeljo, dne 21. t. m. je pretekel mesec dni, odkar se je pričelo na obojnem bojišču krvavo klanje nemške ofenzive. In te strašne, brezplodne bitke ni še konec. Nemci so v posameznih odsekih pridobili ozemlja, ujeli so toliko in toliko vjetnikov ter zaplenili toliko in toliko topov, strojnic, pušk, tankov in drugega plena. Obe nasprotni stranki hitita poročati v svojih uradnih poročilih, da je imel sovraženik velikanske izgube. Kri se pretaka v potokih. Koliko solz, trpljenja, bolesi in gorja. Toda končni dosežani uspeh? Up, da bo meč končal to vojno, se v tem mesecu ni uresničil. Predor, kakor smo ga izvedli pri Gorlicah, na rumunskem bojišču in pri Kobaridu, se kljub vsem uspehom ni posrečil. Sovražnik ni niti za las odnehal od svojega stališča, da ne sme meč gospodovati Evropi in narodom. Nasprotno. Sovražstvo proti Nemčiji se je spremenilo v besnost. Sovražnik hiti z mrzlično naglico z nadaljnjimi vojnimi pripravami, pošilja nove rezerve moštva in vojnega materijala na bojišče. Tekom nemške ofenzive je prispelo na francosko bojišče 21 ameriških in angleških divizij. In zadnje dni je prešel sporazum na francoskem bojišču v ofenzivo. Vemo, da so centralne države vojaško močne, da razpolaga Hindenburg z orjaškimi silami, toda po dosežanju poteku bojev na francoskem bojišču mora človek nehoti priti do zaključka, da meč ne bo rešil svetovnega problema, ampak rešiti ga more samo prijateljski sporazum. Vsenemci, ki tako forsirajo vsenemški mir meča, otežujejo svojim lastnim državam stališče in podaljšujejo vojno.

Iz Rusije prihajajo dan na dan poročila, da organizira Trockij nov odpor z orožjem. Pojavljajo se glasovi, ki trde, da ne bo Rusija prenesla ponižanja v Brestu Litovskem in bo posegla še pred koncem vojne v boj. Tudi na Ukrajini vre in kipi. Mnogi so se spopadi med četami Avstrije in Nemčije ter med ukrajinskimi kmeti, ki se ustavljajo rekvizicijam. Iz Kijeva poročajo, da je prišlo vsled postopanja vrhovnega poveljnika nemških čet na Ukrajini generala Eichhorna do ukrajinske vladne krize. Takozvana ukrajinska »Mala rada« je podala svojo demisijo in ukrajinski poslaniki na Dunaju in v Berlinu so vložili proti odredbam nemškega generala odločen protest. Istotako je razburila Ukrajino vest, da priklapijo Besarabijo Rumuniji kot kompenzacijo za Dobružo.

Medtem ko se bije na zapadu strašen boj, se tudi balkanska kriza poostruje. Spor med Bolgari in Turki postaja čimdalje hujši. Bolgari stoje odločno na

stališču, da ne odstopijo Turčiji niti koška bolgarske zemlje. Kakor poroča list »Frankfurter Zeitung«, pa podpira Nemčija Turčijo. In v Berlinu so zelo vznemoljeni, ker noče odstopiti Bolgarija Turčiji pasu pri Karagaču. Te dni odpuje nemški državni tajnik dr. pl. Kühlmann z našim zunanjim ministrom Burianom v Bukarešt, da poravnata spor in zaključita končni mir z Rumunijo. Vendar se položaj presoja zelo pesimistično. In ni dvoma, da je ententa te balkanske krize vesela in jo skuša po svojih emisarijih še poglobiti.

Preveč je kompliciran svetovni problem, preveč so zamotana vsa vprašanja, da bi jih mogel definitivno presekati nemški meč. Mir bo prišel, toda to bo mir brez premagancev in zmagovalcev.

Opozicija v avstr. nemški socialni demokraciji.

Glasi opozicije avstrijskih nemških socialnih demokratov revija »Der Kampf« prinaša program socialnodemokratske opozicije, kot je bil sprejet na strankini konferenci na Dunaju januarja meseca t. l. Navzoči so bili pri tem razgovoru poleg Nemcev tudi češki in poljski socialisti. Glede narodnostnega problema v Avstriji stoji nemška opozicija na sledečem stališču:

1. Avstrija razpade na sedem jezikovnih ozemelj: nemško, češko, poljsko, ukrajinsko, jugoslovansko, italijansko in rumunsko jezikovno ozemlje. Vsaka občina odloča sama po ljudskem glasovanju ob splošni glasovalni pravici vseh mož in žen, ki imajo v občini svoje stalno prebivališče, h kateremu teh sedmih jezikovnih ozemelj hoče spadati.

2. Vsakemu jezikovnemu ozemlju se izvoli zakonodajni nacionalni zbor ob splošni, enaki in direktni volilni pravici vseh mož in žen, ki samostojno določijo ustavo in upravno organizacijo jezikovnega ozemlja.

3. Vsak narod ureja potom zakonodajnega nacionalnega zbora svoje stike k svojim ljudskim sodrugom izven Avstrije, k od teh ljudskih sodrugov ustanovljenim nacionalnim državam.

4. Vsak narod ureja sam potom svojega zakonodajnega nacionalnega zbora svoje stike k drugim narodom Avstrije. S pogodbami med narodi se določa, kakšne zadeve morajo ostati narodom skupne in kateri skupni organi se morajo poklicati k upravi teh zadev. Socialna demokracija bo radi tega nastopila v zakonodajnih nacionalnih zbora, da ostanejo go-

spodarske zadeve narodov skupne in da se promet in izmenjava blaga ne bosta ovirala.

5. S pogodbami med narodi se dalje uredi: a) varstvo nacionalnih manjšin; b) poprave mej med narodi, s katerimi se posamezne občine priklapijo drugemu jezikovnemu ozemlju kakor temu, h kateremu so se odločili pri ljudskem glasovanju. Socialna demokracija bo v postavodajnih nacionalnih zbora nastopila za to, da vsak narod prizna tujim manjšinam v njihovem ozemlju uspešno varstvo in dalekosežne jezikovne pravice, da s tem zagotovi tudi svojim manjšinam v tujih jezikovnih ozemljih enako varstvo in enake pravice.

Protest iržaških Slovencev.

Trst, dne 21. aprila 1918.

Na izvanrednem obnem zboru, ki ga je sklicalo politično društvo »Edinost« v gledališko dvorano »Narodnega doma« v Trstu kot protest proti sumničanju in obrekovanju dr. Šusteršiča in njegovih pristavev, je bila sprejeta soglasno od mnogostevilno zbranih udeležencev sledeča resolucija, predlagana po poslancu dr. Rybaču:

V očigled več nego tisočletni zgodovini trpljenja, izkoriščanja in raznarodovanja, ki jo je preživel jugoslovanski, zlasti pa slovenski narod pod gospodstvom svojih tujerodnih sosedov, in z ozirom na to, da nadaljujejo ti sosedje, zlasti pa Nemci in Mažari raznarodovalno in izkoriščevalno delo tudi v sedanjosti z vso brezobzirnostjo in z vsemi sredstvi moderne kapitalističnega družabnega reda, izrabljaje v svoje svrhe tudi veliko moč skozi in skozi centralistično in germanizatorno oziroma pomažarevalno delujoče civilne in vojaške birokracije, vidimo spas našega naroda edino le v popolnem uresničenju zahtev, izraženih v deklaraciji Jugoslovanskega kluba od 30. maja 1917.

Z ozirom na veliko moč mnogostevlinskih in močnih nasprotnikov te zahteve, smo prepričani, da je njena izpolnitev nujna le, ako se v boj za njo združijo vse sile našega troimenega naroda in ako začasno postavimo v drugo vrsto vsa druga politična, kulturna in gospodarska vprašanja, ki nas sicer ločujejo.

Obsojamo zato z vso oostrostjo vse poskuse dr. Šusteršiča in njegovih pristavev, da bi zanesli razdor v naše sklenjene vrste in s tem oslabil naš sveti boj za priboritev samoodločevalne pravice našega naroda; posebno ogorčeno pa protestiramo proti njihovim podlim denunciacijam, ki nimajo drugega namena, nego da diskreditirajo naš narod in njegovo vod-

stvo in da s tem dajo zastrupljeno orožje v roke našim narodnim nasprotnikom in izvestnim državnikom, katerih politike edini cilj je, da za vse večne čase obržijo jugoslovanski narod v sedanjem narodnem, političnem in gospodarskem suženstvu.

Pričakujemo od vseh zavednih Slovencev, Hrvatov in Srbov, da z vso odločnostjo zavrnejo izdajalske, po ostudni sebičnosti narekovane poizkuse omenjenih elementov in vztrajajo složno v boju za združitev in osamosvojitve naše jugoslovanske domovine.

Mariborsko pismo.

Maribor, dne 20. aprila 1918.

Danes se je pred tukajšno okrožno sodnijo vsled pritožbe urednika »Straže« gospoda Vekoslava Stupana vršila obravnava radi zaplembe članka »Pogojna zvestoba« v »Straži« z dne 2. t. m. št. 26. V omenjenem članku je »Straža« omenila neke dogodke v mestnem parku — kjer se je ravno vršila neka nemška slavnost — o priliki umora prestolonaslednika Franca Ferdinanda in soproge v Sarajevu in navajala razne druge čine Nemcev, ki dokazujejo, da so Nemci patriotski in pogojni, dokler pač gre po njihovo. Obravnava je predsedoval deželni sodni svetnik Kronasser, državni pravdnik je zastopal prvi državni pravdnik Verderber, uredništvo »Straže« urednik g. Stupan. Ko je bil prečitani zaplenjen članek, je državni pravdnik dr. Verderber utemeljeval upravičenost zaplembe ter povdarjal, da je mariborska cenzura zelo liberalna in da ravno »Straža« nima nikakega povičja, da bi se tozadevno pritoževala. Predlaga, da se zaplemba potrdi. — Urednik g. Stupan je predvsem povdarjal, da se ni nikdar pritožil proti kakim zaplembi. Tod zaplemba predmetnega članka ga je osupnila. Smatra zaplembu za neopravičeno, ker se navajajo le splošno znana dejstva. Predlaga razveljavljenje zaplembe.

Sodni dvor je priziv zavnil.

To kratko poročilo o obravnavi sami Toda mnogo zanimivejše je, da je to obravnavo vsled zaplembe slovenskega lista in na pritožbo urednika slovenskega lista predsednik otvoril in vodil v nemškem jeziku; v slovenskem jeziku je bil prečita samo zaplenjen članek. Tudi prvi državni pravdnik dr. Verderber je govoril nemški.

Urednik g. Stupan je omenil, da ni bil dostavljen nemški sklep o zaplembi. Sprejel ga je brez ugovora, toda kaj bi storil urednik »Marburger Zeitung«, ako bi mu dostavili kak sklep oblastnije v slovenskem jeziku? Državni funkcionar, ki bi zagrešil kaj takega, bi postal pač ne-

LISTEK.

Nevidni človek.

Angleški spisal H. G. Wells. — Prevel I. M. (Dalje.)

XXII. Poglavje.

V veliki trgovini.

»Tako sem zadnjega januarja, ravno ko je hotelo snežiti — in name padajoč sneg bi me bil izdal! — ves utrujen, premrzl, poln bolečin, neizrečeno nesrečen in še vedno le napol si svest svoje nevidne postave, prišel to novo življenje, ki sem mu izročen. Imel nisem ne zavetja, ne priprav, ne žive duše na celem božjem svetu, ki bi mogel vanj zaupati. Da bi bil objavil svojo skrivnost, bi bil ob vse svoje načrte — ljudje bi naredili iz mene zgolj redko prikazen, ki bi jo kazali radovednem. Pa vzlic temu me je že bila skoraj volja nagovoriti enega ali drugega mimoidočega človeka ter se okleniti njegovega usmiljenja. Vendar sem predobro poznal grozno in nasilno okrutnost, ki bi jo zbudilo moje ravnanje. Na cesti nisem delal nobenih načrtov. Edin moj namen je bil, dobiti si streho pred snegom, dobiti toplo obleko, potem bi mogel upati na načrte. Pa tudi zame, nevidnega človeka, so bile dol-

ge vrste londonskih hiš zadelane, zapahnjene, neprodirno zaklenjene.

»Samo eno stvar sem mogel razločno in jasno videti pred seboj: mraz, pomanjkanje in beda v sneženem metežu in mrzli noči.

»Tedaj mi je šinila sijajna misel v glavo. Zavil sem jo po eni ulici, ki vodijo od Gower Streeta na Tottenham Court Road, in kmalu sem se znašel pred veliko prodajalno Omnium, kjer moreš kupiti vsako stvar — saj poznaš trgovino: meso, špecerijsko blago, perilo, pohištvo, obleko, celo oljate slike — vse skupaj bolj orjaška zbirka prodajalen kakor ena sama prodajalna. Menil sem, da dobim vrata odprta, a so bila zaprta; ko sem stal v prostranem vhodu, se je zunaj ustavila kočija in nek človek v uniformi — saj poznaš tiste vrste ljudi v besedo »Omnium« na čepici, je hitel odpreti vrata. Posrečilo se mi je priti noter in stopajoč po prodajalni — bil je oddelek, kjer so prodajali trakove, rokavice, nogavice in podobno blago — sem prišel v prostornejše prostore, kjer so prodajali obase in pleteno pohištvo.

»Vendar se tam nisem čutil varnega; Ulica, ki pelje na zapadni strani Britskega muzeja približno proti severu; v njej je del londonske univerze.

»Večja prometna ulica, druga od Gower Streeta proti zahodu, a katero je vzporedna.

ljudje so hodili sem in tja in jaz sem taval brez miru na okrog, dokler nisem dospel do ogromnega oddelka v nekem gorenjem nadstropju z množino postelj; zlezel sem čeznje in naposled našel primeren prostor za odpočitek med orjaškimi kupom zloženih modrocev. Luce so bile že prižgane, bilo je prijetno toplo in tako sem sklenil ostati skrit, kjer sem bil, ter paziti na dve tri družbe prodajalcev in kupovalcev, ki so pohajali po prodajalni, dokler ne bi prišel čas, da zapro. Tedaj bi mi bilo, sem si mislil, mogoče poiskati si živeža in obleke, pretakniti in preiskati celo zalogo ter morebiti spati na eni od postelj. Ta načrt se mi je videl povšečen. Moj namen je bil, preskrbeti si obleke, da bi si naredil sicer čudno zavito a vseeno primerno zunanost, dobil denarja, nato pa vzel knjige in zaboj, kjer so me čakali, si najel stanovanje pa izdeloval načrte za popolno uresničenje koristi in prednosti, ki mi jih je dajala moja nevidnost nad mojimi bližnjimi, kakor sem si še vedno domisljal.

»Zaporna ura je kmalu prišla. Ni moglo biti dosti več kakor ena ura potem, kar sem se bil vlegel na modrocih, ko sem opazil, da so zastirali okenske zastore in pošiljali kupovalce proti vratom. Nato je začela množica urnih mladih ljudi z znamenito hitrostjo pospravljati in devati v red blago, ki je prišlo v nered. Ko so se množice zredile, sem zanutil svoje leži-

šče in sem se previdno podal dol v manj prazne prostore. V resnici sem se začudil, ko sem opazil, kako ročno so mladi fantje in dekleta pospravljali blago, ki je bilo razloženo za prodajo tekoma dneva. Vse tiste skatle, viseči izdelki, venci čipk, skatle s slaščicami v špecerijemskem oddelku, sploh vse najraznovrstnejše blago so jemali dol, zlagali, polagali v lične predale, ter pogrinjali z rjuhami vse, kar se ni dalo vzeti dol in odložiti proe. Navsezadnje so razpostavili vse stole po prodajalnih mizah, tako da so bila tla prazna. Zdajci so se ti mladi ljudje obrnili točno proti vratom s toliko živahnostjo, kakor sem jo le redkokdaj opazil pri trgovskih pomočnikih. Nato je prišla gruča mladicev, ki so potresali žaganje in nosili vodne čebrčke pa metle. Moral sem se urno kretati, da sem se jim umaknil, in pri tem sem dobil na gležnje nekaj žaganja. Tava joč nekaj časa po pospravljenih in zatemnjenih odelkih sem dalj časa slisal metle pri delu. In naposled, dobro uro ali pa še več po tem, ko so zaprli prodajalno, so se zaslišali glasovi zaklepanja vrat. Tišina je obšla ves prostor in jaz sem taval po širnih in prostranih prodajalnicah, galerijah, izložnih prostorih te velike prodajalne hiše. Vse je bilo tiho in na enem kraju, kamor se spominjam, da sem prišel, blizu enega vhodov na Tottenham Court Road, sem poslušal tavaioče stopinje mimoido-
čih

mogoč, izginil bi čez noč.

Ta lekcijski gospod pri sodnem dvoru očitno ni ugajala, a pomagala je: Razsodbo je predsednik razglasil v slovenskem jeziku.

Zanimiv slučaj se je dogodil v mestu Fürstenfeld ob štajersko-ogrski meji, slučaj, ki kaže v bengalični luči, kje treba iskati veleizdaje. Tamošnje županstvo je sklicalo v občinski urad posvetovanje, kako praznovati Karlov teden. Resolucija, ki so jo ob tej priliki sprejeli, je bila večinoma zaplenjena, a to, kar je ostalo, pove vendar dovolj. V Fürstenfeldu ne mislijo obdržati Karlovega tedna!

Mestni magistrat v Ptujju je dobil od graškega »Verbanda« 1000 kg žvepla, tamošnji okrajni zastop pa 500 kg. Že v tem je velika krivica, da je dobilo samo mesto še enkrat toliko, kakor cel okraj. Toda ta krivica se še poveča s tem, da je na čelu mesta in okrajnega zastopa znani Ornič. Radovedni smo prav zares, koliko tega žvepla dobe slovenski vinogradniki.

Nove rekvizicije.

Nova rekvizicijska odredba bo hudo zadela naše kmetovalce. Oddati bodo morali tudi tisto žito, katero so jim doslej pustili kot neobhodno potrebno za lastno preživljanje. Kaj bo potem kmet jedel, kaj bo dal svojim delavcem? Sicer obeta vlada, da bo žito vrnila, ko pride iz Ukrajine, vendar kdo se še danes zanaša na ukrajinsko žito? Obetajo ga nam dan za dnem, toda namesto ukrajinskega žita smo dobili nove rekvizicije. Vemo tudi, kako vlada vračuje, kar vzame. 400 vagonov krompirja, ki ga je rekvirirala jeseni na Kranjskem, nam je še danes dolžna in mirno lahko napravimo križ čez ta krompir.

Tudi nemške agrarne kroge je nova rekvizicijska odredba razburila. Načelnik nemške agrarne stranke dr. Waldner je, še predno je bila izdana odredba, izrazil vladi najtežje pomisleke in opozarjal, da bi bil najboljši izhod iz težavnega položaja, če bi se enako kot avstrijske zaloge rekvirirale tudi ogrske zaloge in če treba tudi z vojaško silo. Poslanec Waldner je nadalje izrazil pomislek, če bodo rekvirirano žito tudi res vrnilo iz ukrajinskega uvoza. Zahteval je od vlade za slučaj, če bi se vrnitev žita zakasnela, da da na razpolago vojaške delavce, kajti kmetje ne bodo mogli dobiti koscev in žetnih delavcev, ker jih ne bo mogoče preživeti. Nasvetoval je, naj bi prostovoljno oddajo plačevali v naturalijah, n. pr. s sladkorjem, tobakom itd. Vlada je v svojem odloku le malo upoštevala želje in zahteve poslanca Waldnerja.

Nastopili so tudi Čehi. Izvršilni odbor češke državnopravne stranke se je pod predsedstvom dr. Rašina izjavil proti izvozu živil iz Češke. Za dežele češke krone naj se ustanove posebne centrale. Predsedstvo izvršilnega odbora čeških agrarcev je sklenilo pri vladi protestirati proti zaplambi žita samoprehranjevalcev.

In v znamenju novih poostrenih rekvizicij bo zboroval dne 30. t. m. zopet parlament. Žrtve za žrtvami zahtevajo dan na dan od nas, ljudstvo strada, najtežje so udarjeni Slovani monarhije, toda o kakih narodnih pravicah nemških narodov, o tem molče odgovorni činitelji. In bojimo se, da bo tudi obljubljena reforma ustave po vladnem načrtu — le farsa.

Pomanjkanje stanovanj.

Široke plasti prebivalstva večjih mest in industrijskih krajev so že pred vojno silno trpele vsled pomanjkanja stanovanj in to posebno vsled pomanjkanja zdravih stanovanj. Zato je moralo na tisoče delavskih družin stanovati v vlažnih in zaduhlih stanovanjih in celo v kletih. V takih nezdravih stanovanjih so stanovali ljudje obeh spolov tesno stlačeni, tako, da jim je primanjkovalo ne le zraka, ampak dostikrat tudi prostora. Brez ozira na pogubne posledice, ki jih je imelo to bivanje ljudi različnega spola v enem in istem prostoru, so bila ta stanovanja prava gojišča raznih nalezljivih bolezni in pred vsem tuberkuloze. Zakonodajca je skušala z raznimi davčnimi olajšavami podpirati gradnjo malih stanovanj, ustanovile so se razne stavbinske zadruga in delniške družbe z dobrodelnim značajem. Priznati je tudi treba, da so te zadruga in družbe dosegle deloma lepe uspehe, toda v splošnem je bilo to le kaplja v morju. Rastočemu povpraševanju po stanovanjih pa nista mogla zadoščati niti privatna stavbinska podjetnost, niti gori omenjene zadruga in družbe. Zato je bilo vzlic vsemu pomanjkanje stanovanj vedno večje. Z vprašanjem so se bavile tudi razne občinske uprave in nekatere določile v ta namen večje ali manjše vsote. Uspehi so bili različni, marsikje zelo ugodni, toda v splošnem tudi pomoč in akcija občinskih uprav ni mogla odstraniti in preprečiti rastoče stanovanjske bede. Leta 1912, je končno državni zbor sprejel zakon, po katerem daje država posojilo, oziroma prevzame jamstvo do 90 odstotkov stroškov za

gradnjo malih stanovanj. Na podlagi tega zakona se je osnovala cela vrsta občekoristnih stavbinskih zadrug, toda uspehi se niso mogli pokazati, ker je med tem izbruhnila vojna.

Vojna je stanovanjsko bedo le še pomnožila. Pred vsem je bilo ustavljeno vsako stavbinsko delovanje toliko privatnega kapitala, kolikor občekoristnih zadrug, po drugi strani pa je postalo povpraševanje vedno večje. Mnogo stanovanj je bilo tudi spremenjenih v vojaške bolnice in pisarne, na drugi strani pa je pribežalo v večja mesta na tisoče beguncev iz svoj čas po sovražniku zasedenega ozemlja. Premožni begunci niso vpraševali po cenah in to je seveda vplivalo, da je postajalo tudi pomanjkanje manjših stanovanj vedno večje. Zakon o varstvu najemnikov je sicer preprečil marsikako zlorabo, toda pomanjkanja stanovanj ta zakon seveda ni mogel odstraniti. Tako vidimo danes po vseh večjih mestih isto sliko: da ni med povpraševanjem in ponudbo na stanovanjskem trgu nikakega sorazmerja. Najbolj značilne so v tem oziru pač razmere na Dunaju. Tu so se mnogi hišni posestniki znali izogniti določbi zakona o varstvu najemnikov, da se najemnine ne smejo povišati s tem, da so stanovanja opremili. Za taka stanovanja se zahtevajo danes naravnost fantastične cene in ker je na Dunaju na tisoče vojnih dobičkarjev, najdejo tudi taka stanovanja vedno svoje odjemalce.

V tem oziru samo en zgled: Nekaj hišni posestnik, ki je obenem trgovec s pohištvo, je dal l. 1916. opremiti iz treh sob in potrebnih stranskih prostorov obstoječe stanovanje. Tako opremljeno stanovanje je oddal v najem za 200 kron mesečno. Letos je bilo v isti hiši izpraznjeno enako stanovanje. Lastnik je dal tudi to stanovanje opremiti, a sedaj je že zahteval in tudi dobil — 1500 kron mesečno!

V Hietzingu in drugih mestnih delih z dvorci ni nič posebnega, da se zahteva in tudi dobi za opremljeno vilo 30—50 tisoč kron letne najemnine. Vojni dobičkarji imajo denar in vojna uprava ne štedi. Toda med tem, ko tem ni nikaka cena previsoka, se morajo oni, ki so odvisni od stalnih plač, stiskati vedno bolj skupaj, se seliti v vedno manjše stanovanje in potiskati vedno večje število najslabše plačanih v kleti ali celo na cesto.

Država je sicer zgradila cela taborišča barak za nepremožne begunce, a sicer na kako zboljšanje stanovanjskih razmer v mestih pač ni misliti, dokler traja vojna. Zato pa čaka država in občine tem težavnejša in tem nujnejša naloga po vojni. In tu je pač težko, ali bolje nemogoče, da bi se delali že danes kakšni načrti. Pred vojno so mogle vse zadruga in družbe natančno ali vsaj približno izračunati, kako se bo obrestoval v stavbe investiran kapital. Danes je vsaka kalkulacija nemogoča in izključena. Pred vsem pri današnjih cenah stavbnega materiala — ki se je v primeri s predvojno dobo podražil najmanj na petkratno ceno — ne more nihče misliti, da bi gradil novo hišo, ako ni vojni dobičkar, tem manj pa bi prišla na račun privatna špekulacija, ki je v predvojni dobi vzlic vsemu podpiranju občekoristnih in stabinjskih zadrug od strani države in občin, vendar postavila še vedno največje število novih stanovanj na trg. Od občinske in državne podpore odvisne zadruga tudi ne morejo delovati že zato ne, ker ne morejo računati ne na eno ne na drugo podporo, ko je toliko občinam, kolikor državi nastalo vsled vojne toliko novih in nujnih nalog, da je v očigled tem nalogam prej tako važno stanovanjsko vprašanje stopilo povsem v ozadje.

S tem večjo silo pa bo to vprašanje zopet stopilo na plan po vojni. In tu je seveda najvažnejše vprašanje, kako se razvijejo cene stavbnega materiala. Ako naj bi ostale današnje cene tudi še po vojni v veljavi v današnji višini ali vsaj približno v današnji višini, bi bilo vsako stavbeno delovanje tudi še po vojni nemogoče. Računati je pač treba, da pride, ker mora priti tako ali tako, do temeljite regulacije valute in s tem do znatnega znižanja cen. Vzlic temu pa treba računati, da bo vsled ogromnih potreb stavbnega materiala in pomanjkanja delavcev vsaj nekaj let po vojni stavbeno delovanje zelo oteženo.

Dunajsko mesto je že napravilo nekako predzaznambo na vojaške barake, ki ostanejo na razpolago po izvršeni demobilizaciji. Zgledu dunajske občine bi morale slediti tudi druge večje mestne občine. Preprečiti treba pred vsem, da bi material barak, ki služijo sedaj namenom vojaške uprave ter majerijal barak begunskih taborišč, postal po vojni predmet privatne špekulacije. Za nas pa je glavno, da dobimo od vojaške in državne uprave material za zopetno zgradbo naših razrušenih domov na Goriškem. Les iz naših hiš na Goriškem je porabljen za strelske jarke ali pa požgan; to slednje dostikrat tudi tam, kjer ne bi bilo potrebno. Tem bolj je torej dolžnost vojaške uprave, da nam gre na roko pri obnovi naših domov. Naše ljudstvo na Goriškem je delavno in pridno in ono bo v veliki ljubezni do rodne

grude samo skrbelo zato, da v deželi vzcvete blagostanje kakor pred vojno. Zato pa potrebuje sredstev. Eno teh pa je material za zopetno zgradbo porušenihiš. To je pač najmanj, kar smemo zahtevati.

Bitka na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 22. aprila. Veliki glavni stan: Zapadno bojišče: Na bojnih frontah krajevna pehotna podjetja. Polzkusi sovražnika, da bi prodrli čez prekop La Bassée, severozapadno od Bethuna, so se izjalovili v našem ognju. Severno od Alberta smo ujeli 88 Francozov, med njimi 2 častnika ter zaplenili 22 metalcev min in nekaj strojnih pušk. Artiljerijski boj je oživel le v nekaterih odsekih.

Na ostali fronti so bili boji zmerni. Jugozapadno od Altkirche smo pri nekem poizvedovalnem sunku privedli ujetnikov.

Na drugih bojiščih nič novega.

Ludendorff.

Nemško večerno poročilo.

Berlin, 22. aprila zvečer. Uradno: Z bojišč nič novega.

Angleško poročilo.

London, 21. zvečer. Uradno: Danes zjutraj se je bil pri Robecq krajni boj, ki je za nas izpadel ugodno; sovražne čete smo z uspehom vrgli iz nekaterih njihovih prednjih postojank. Sovražnik je tam živahno streljal s topovi. Sicer je bilo drugod na angleški bojni črti mirno, le na različnih odsekih so na obeh straneh streljali s topovi.

Francosko poročilo.

Pariz, 21. zvečer. Pehota ni nastopala. S topovi se je podnevi streljalo na raznih mestih bojne črte ob Sommi, Avri, Oisi in na desnem bregu Moze. Naše črte severno od Seichepreya smo popolnoma obnovili. Sovražnik obstreljuje Reims; poroča se, da je v mestu na več krajih gorelo.

Genf, 22. »Havas« poroča: Najhujše se bijejo za utrdbo Robec ob prekopu La Bassée. Nemci poskušajo obkoliti središče pri Bethuni.

Protiofenziva Francozov in Angležev.

Basel, 22. »Baseler Anzeiger« poroča: Najskrajnejše napeti položaj na vzhodu se prične zdaj kazati v odbojnem učinku. Ves položaj dokazuje, da se je pričela angleško-francoska protiofenziva, katere ni mogoče več prikrivati. Foch in Haigh vodita dšebno protinapade, da rešita flandrsko obal.

Lugano, 22. »Secolo« in »Corriere della sera« poročata: Računamo, da Ypern pade. Umik se bo izvedel počasi in ne daleč, le do belgijskega poplavljenega ozemlja.

Curih, 22. Milanski listi poročajo: Od kar se je pričela nemška ofenziva, so prepeljali v Francijo 21 angleških in ameriških divizij.

Pariz, 22. Italijansko vrhovno vodstvo zbira najboljše čete, da jih odpošlje na francosko fronto.

Vojna dolžnost v Angliji razširjena.

Rotterdam, 22. (K. u.) »Nieuwe Rotterdamse Courant« poroča iz Londona: Kralj je odredil, da pozovejo pod orožje dozdaj oproščene moške, ki še niso 23 let stari.

Boji z Italijani.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 22. aprila. Uradno se poroča: Topovski boj na tirolski južni fronti traja dalje.

Šef generalnega štaba.

Nesoglasja med Turki in Bolgari ter med Rumuni in Ukrajinci.

Iz Berlina se poroča: Ni izključeno, da bomo že v majniku, ko se v Bukareštu vse poravnava. Ni gotovo, če je že vprašanje Konstante rešeno, a to vprašanje je le del in sicer manj važen del vprašanj, za katera gre. Važnejša so vprašanja o ureditvi turških in bolgarskih mej in kar zahtevajo Ukrajinci z ozirom na Besarabijo. Ukrajince podpirajo tudi Bolgari. »Vossische Zeitung« poroča, da bolgarski car ne obišče Carigrada prej, dokler se ne podpiše v Bukareštu mir, dasi je bil obisk napovedan. Ti podatki zadoščajo, da si predstavimo, kako prav za prav izgleda položaj v Bukareštu, Jašu, Sofiji, Carigradu in v Kijevu. Napovedovali so, da se bo že o Velikonoči sklenil z Rumunijo mir, a izključeno ni, da ga še o Binkoštih ne sklenejo. V Bukareštu razpravljajo o vprašanjih, ki zelo presegajo okvir miru z Rumunijo. Bolgarija ugovarja, da bi se Rumunija z Besarabijo preveč povečala, Ukrajinci vlečejo z njo, na koncu koncev gre pa tudi za vprašanja, ki tičejo Srbije, Črnogorja in Albanije.

»Frankfurter Zeitung« poroča: Stališče, ki ga zavzema Bolgarija, je v Berlinu

presenetljivo. Sodijo, da Turčija upravičeno zahteva, naj ji Bolgarija vrne del ozemlja, katerega ji je morala svoj čas odstopiti. Nemška vlada namerava turške zahteve podpirati.

»Berliner Tagblatt« pravi, da se Kühlmann in Burian bodoči teden odpeljeta v Bukarešt.

Nizozemska se približuje Angliji.

Haag, 21. »Het Vaterland« piše: Nemško časopisje je v zadnjih dneh objavilo več člankov, iz katerih sledi, da po sodbi gotovih nemških krogov nizozemska vlada ni več v sredi med vojskujočimi se državami, marveč da se odvrača od Nemčije in se približuje Angliji. Prepričani smo, da ta nazor ni upravičen. Nizozemski narod pričakuje od svoje vlade, da ostane brez-pogojno nevtralna. Zdi se, da je v diplomatskem kolesju nastal gotov nered, kar obžalujemo. Take ovire se ob začetku lahko odpravijo, a če se stvar razvija naprej, lahko nastanejo nepričakovano resna vprašanja.

Nizozemski zunanji minister o ligi, ki naj izsili mir.

Haag, 20. aprila. O mirovnem pokretu je izjavila nizozemska vlada v prvi zbornici: Vlada se ne boji mirovnega pokreta, a upošteva tudi nazor, katerega je izrazila zbornica, če poda vlada v tej reči izjavo, se more to zgoditi le v pripravnem trenutku. Vlada zasleduje dalje idejo o zvezi držav. S tem vprašanjem, posebno pa z ustanovitvijo lige, ki naj izsili mir, se zdaj peča komisija, ki se je imenovala svoj čas, da pripravlja tretji mirovni posvet.

Rusija se oborožuje.

Danoj, 22. »Fremdenblatt« poroča: Boljševiki so zavzeli vojaško smer. Trockij zahteva, da mora biti vsak državljani vojak, ki mora pri prvem pozivu z orožjem prihiteti, da brani domovino. Ljening hoče, da se ruska armada zopet obnovi. Odprli so zopet vse vojaške šole, da izurijo častnike armadi.

Vladna kriza v Kijevu.

Lvov, 22. aprila. Iz Kijeva se poroča: Mala ukrajinska rada je demisionirala, ker je zapovedal nemški vrhovni poveljnik v Ukrajini, general Eichhorn, da si ne smejo ukrajinski kmetje prilastiti več zemlje od veleposestnikov, kakor le toliko, kolikor jo morejo obdelati. Ukrajinski kmetje se lahko prisilijo, da delajo na posestvih tistih veleposestnikov, ki so ostali doma. Ukrajinskima zastopstvom na Dunaju in v Berlinu so naročili, naj proti tej odredbi ugovarjati.

Japonci se umikajo pred boljševiki.

Amsterdam, 22. aprila. »Times« poroča iz Tokija: Pod pritiskom boljševikov se Japonci umikajo iz amurskih kolonij.

Genf, 22. aprila. Japonska vlada je izdala noto, s katero razglša, da se japonska akcija v Sibiriji z izkrcanjem čet v Vladivostoku ni pričela, marveč se je s tem korakom že končala.

Politične novice.

+ Jugoslovanska deklaracija in ko-roški škof. Pod tem naslovom ste objavili v številki z dne 20. t. m. notico, ki jo je treba popraviti. V notici dotaknjena zadeva je bistveno drugačna. Ko se je hotela slovenska koroška duhovščina poslužiti svojih državljanskih pravic in podpisati jugoslovansko deklaracijo, so njeni zastopniki predložili knezoškofu besedilo tozadevne svoje izjave in vprašali, ali ta njihova izjava odgovarja krščanskemu nauku o državi. Ker so bila v tej izjavi načela, ki jih škof s cerkvenega stališča zahteva, za knezoškofa ni bilo povoda, nastopiti zoper to izjavo, pri čemer je pomnil, da ni njegova stvar, spuščati se v podrobnosti pritožb v tej izjavi. Samoumevno pa da si pridržuje svoje lastno mnenje in svoje stališče v tem političnem vprašanju kot svojo osebno pravico. Torej ni šlo za kako aprobacijo te izjave glede njenih posameznosti, ampak edino le za načelno stališče, ali ta njena izjava ni morda proti zahtevam krščanskega nauka o državi.

+ Papež za mir. »Münchener Neueste Nachrichten« poročajo: Sv. oče sodi, da njegovi napor, privedi vojskujoče se velesile k razpravljalni mizi, niso bili odklonjeni, četudi dosedanj poskusi niso uspeli. Pripravljen je, da v primerem trenutku spregovori novo besedo za mir.

+ Nova stranka v Bosni. Dne 12. t. m. se je vršil v Sarajevu shod Pilarjeve stranke — 38 pristahev, katere je smatral za najzvestejše in najvdanejše pristaše sedanjega uradnega kurza »Hrv. Dnevnika«. Na tem sestanku je bila inteligenca večinoma iz odvisnih uradniških krogov. Kljub

temu so obsodili najstrožje politično smer in pisanje »Hrv. Dnevnika«, katerega so imenovali nenarodnega in veleizdajalskega. Pilarju so predbacivali, da je izdal in falzificiral program dr. Ante Starčevića. Nadalje so mu predbacivali, da prepriča Reko Mažarom, odbija Slovence, dopušča varuštvo Dunaja in Pešte nad bodočo hrvaško državo, katero vodi v sedanjem odločilnem času z veleizdajo v pogubo. Od vseh strani so vpili nad Pilarja: »Zgubite se od nas, za vas ni prostora med nami!« Da se Pilar vendarle izogne vsem nepravilnostim, je predložil, naj se nova stranka ne razbije, čeprav sta v nji dve čisto nasprotni struji. Tudi to so odločno odbili. Od vseh 38 navzočih je bil za Pilarja le finančni nadsvetnik Meštrič. Pl. Vancaš se ni prav nič potegnil za Pilarja, ker je dosleden principu, da se je treba držati večine.

+ Ukrajinci pri ministrskem predsedniku. 22. t. m. se je pod vodstvom metropolitane grofa Septičkega oglasilo pri ministrskem predsedniku parlamentarno predstavitvo ukrajinskega parlamentarnega zastopstva in ukrajinskega poslanskega kluba iz Bukovine. Poslanstvo je v imenu ukrajinskega naroda vložilo ugovor proti temu, da bi se za hrabro Ukrajince sklepal kakšni dogovori, ki bi bili v nasprotju z brestovsko pogodbo. Ravno tako so vložili ugovor proti kakim tajnim dogovorom, ki bi se tikali državno-pravnega stališča vzhodne Galicije in Bukovine. O tem so se sklicevali na vesti v časopisju, glasom katerih se je izvršil Czerninov odstop zaradi mirovne pogodbe z Ukrajino in da je na pohodu politika, ki naj bi z dovolitvami v holmskem vprašanju in vzhodni Galiciji pridobila Poljake.

+ Nove politične črte smernice hočejo skleniti nemške stranke. Odstop grofa Czernina jih je tako pretresel, da je nemška narodna zveza, kakor znano, sklenila da dosedanjega razmerja z vlado ne smatra več za obveznega. Treba torej skleniti nove črte smernice, ki naj odgovarjajo splošni narodni volji ter naj nemškimi poslancem nalože, da najodločnejše zastopajo nemške zahteve in pobijajo vsako vlado, ki teh zahtev ne bi priznala. V tem smislu naj se o priliki bodočega zasedanja državnega zbora preosnujejo tudi organizacije strank, ki so svoj čas pripadale nemški narodni zvezi. Tako poroča »Parl. korespondenca«.

+ Shod avstrijskega plemstva. »Prager Tagblatt« poroča: Na Dunaju so zborovali v palači kneza Fürstenberga tisti avstrijski plemiči, ki se pečajo s politiko. Shoda so se udeležili tudi nekateri bivši državniki in skoraj vsi člani avstrijske gosposke zbornice. Pečalko so se s sedanjimi perečimi vprašanji in z odstopom grofa Czernina.

+ Oddaja premoženja. Pododsek finančnega odseka za oddajo premoženja je razpravljajal danes o vprašalni poli, katero je predložilo finančno ministrstvo. Sklenili so, naj poročevalec dr. pl. Licht in dr. Steinwender, sporazumno s finančnim ministrstvom v 14 dneh proučita vprašalno polo.

+ Berlinski veleposlanik princ Hohenzollern, ki je bil s svojo ženo več dni na Dunaju, se je 21. t. m. zopet odpeljal v Berlin.

+ Szterenyi bodoči mož na Ogrskem. V političnih krogih se je 22. t. m. popoldne pričela širiti novica, da je naročeno trgovinskemu ministru Jožetu Szterenyiju, naj poskusi spraviti stranke. Če bi sestavil Szterenyi novo vlado, bi postali ministri v prvi vrsti tudi politiki, ki se zavzemajo za kompromis v volilni reformi.

+ Demonstracije za volilno preosnovo v Budimpešti. Včeraj popoldne ob dveh se je pričel premikati delavski demonstracijski sprevod v mestni log, kjer je bil napovedan shod, na katerem so zahtevali, naj nadomesti prejšnjo vlado enoten kabinet, ki bo izvedel volilno preosnovo, ne da bi mešetaril radi nje in ki naj parlament razpusti, če bi nasprotniki volilne preosnove delali težave. Policija sodi, da je demonstriral 120.000 oseb. V mestu je bilo nenavadno mirno. Od 2. do 5. ure so bile zaprte vse trgovine in kavarne; tudi časopisov med 2. in 5. uro niso tiskali. Ob 5. uri popoldne so zopet odprli trgovine in je pričela cestna železnica voziti. Delavci v tvornicah in v delavnicah prično delati šele danes. Za volilno preosnovo so demonstrirali delavci včeraj tudi v drugih ogrskih mestih.

+ Clemenceau. »Humanite« graja Clemenceaua. Iz te kritike izvajamo, da je delala Francija na to, da bi španska gosposkova, zaupnik Lloyd Georgeja je pa iskal prilike, da se sestane z grofom Reverterom. Clemenceauov nastop je povzročil, da je cesar Karel spremenil svoje stališče, kar sicer koristi vojni politiki, ne pa Franciji.

+ Senzačno odkritje lista »Humanité«. Cachin je objavil v »Humanite« članek, v katerem poroča, da je sporazum zaradi mirovnih pogajanj prvi poizvedoval o mirovnih pogajanjih na Dunaju in pustil potom španskega dvora potrkati pri cesarju

Karlu. Lloyd George je poslal dvakrat generala Smutsa v Švico, da se pogaja z grofom Mensdorffom. Clemenceau je preprečil nadaljevanje pogajanj, ker je objavil znano pismo.

+ Velenemški pokret v Nemčiji zmaguje. V Berlinu zelo odločno trdi, da bo moral državni tajnik dr. pl. Kühlmann odstopiti. Pravijo, da bo imenovan za državnega tajnika dosedanj poslanik pl. Hintze, o katerem je znano, da je pristaja velenemške politike. Trdi se tudi, da bo večina nemškega državnega zbora zavzela drugačno stališče, kakršno je zavzemala lani meseca julija in da bodo zdaj zahtevali od sporazuma odškodnino, ker se je vojska tako podaljšala.

+ Proti Lichnowskemu. »Magdeburger Zeitung« poroča: Poslovniška komisija pruske gosposke zbornice je dovolila, da sme državno pravdnistvo preganjati bivšega nemškega poslanika v Londonu, kneza Lichnowskega.

+ Ponesrečen mir. Pod naslovom »Zgodnje razočaranje« prinaša »Arbeiterwille« članek, v katerem med drugim piše: »Ne-le da nam »krušni mir« ni prinesel kruha, tudi mir sam že kaže, kako so se začele razvijati kali novih nemirov, ki jih je sam vsadil. Odstop Dobrudže Bolgarji, ki sta ga izsilili osrednji velenosti, zatajivši vsak sporazumni mir, učinkuje tako, da ustvarja nove zapletljive. Turčija ni zadovoljna s tem in med zavezniki se vrše pogajanja o tem, kar je sklep miru že pod Czerninom zavleklo. Vrh tega prihaja sedaj še protest pod okriljem centralnih držav ustvarjene ukrajinske republike proti nameri njenih pokroviteljev, da bi rodovitni del ruske zemlje, Besarabijo, odstopila Rumuniji, da bi ji olajšala izgubo Dobrudže. Ugovor ukrajinske rade je tako jasan, da ne more biti bolj in je lahko spoznati, kakšno kipenje se tu gori pripravlja. Ako temu prištejemo še razpoloženje širokih ljudskih množic na Kurskem, Litavskem in v ostalih baltskih pokrajinah, ki jih je nemško orožje podvrlo gospodstvu dveh odstotkov nemških baronov in veleposestnikov, dočim so njihovi slojni tovariši v ozemljih, ki so ostala ruska, svobodni kmetje, ki si dele med seboj veleposetva; ako dalje prištejemo zmedo v poljskem vprašanju, ki je zopet v Avstriji pospešila nered, potem se nam pokaže že sedaj, da smo v tem, da smo se odmaknili od slovesne izpovedi sporazumnega miru brez aneksij in odškodnin temeljem samoodločbe narodov, dosegli mir, ki ne prinaša ne kruha ne pokoja. Morda je zelo blizu dan, ko način brest-litovskega sklepa ne bodo obžalovali samo socialni demokrati.

+ Nemci svare pred — Czerninom. Ni se še polegel jok in vihar, ki ga je vzbudil v nemškem taboru odstop grofa Czernina, že se oglašajo med Nemci samimi ljudje, ki svare pred Czerninom in ga »razkrinkavajo« kot — prijatelja Slovanov. »Grazer Tagblatt« prinaša dopis s strani, ki je vzvišena nad vsak dvom, da bi stala v tuji službi in ta dopis pripoveduje: Grof Czernin, ki si je znal pred nemškimi poslanci v Avstriji pridobiti videz, kakor bi bil zagovornik nemške naloge v Avstriji, je bil v Nemčiji v zvezi z vse drugimi strujami. Imel je svoje prijatelje v časopisju, ki zastopa načelo, da bi bila morala Nemčija iskati zveze z Rusijo. To časopisje pada avstrijskim Nemcem vedno v hrbet in jim očita, da njihove zahteve ne le niso taktične, marveč sploh neopravičene. Nasproti uredniku enega izmed glavnih tovrstnih listov se je bil izrazil grof Czernin o notranji preuredbi Avstrije tako-le: Avstrija mora postati federalna slovanska država, Nemci se morajo ukloniti in sprejeti slovansko vodstvo. Nemška država nikakor ne more svoje zveze opreti na veliko preozek temelj Nemcev in Madžarov in se mora če treba obojim odpovedati, da si le zagotovi prijateljstvo zapadnih Slovanov. Taka poslovanjena, z Nemčijo zvezana Avstrija bi bila najboljši most za zvezo z vzhodom. Na noben način ne sme Nemčija skušati, da bi dajala oporo Nemcem in Madžarom v Avstriji, ker bi s tem le okrepila sovraštvo zapadnih Slovanov. — Da je ta mož — pravi dopisnik »Grazer Tagblatt« — dalje — grof Czernin igral dvorezno politiko tudi nasproti Nemčiji, je danes pač celemu svetu očito. Upajmo, da bodo naši nemški sodržavljanji sedaj lažje preboleli odstop grofa Czernina.

+ Nove volitve v rusko konstituinto. »Denj« poroča: Vlada sovjetov pripravlja dekret, s katerim bodo vse mandate za konstituinto razveljavili in razpisali istočasno nove volitve.

+ 1312 milijonov dolarjev za ameriško mornarico. Reprezentantna zbornica je soglasno sprejela mornariško postavbo, ki dovoljuje 1312 milijonov dolarjev vojni mornarici.

+ Delovni načrt gosposke zbornice. Na včerajšnjem posvetu načelnikov ustavovne stranke, središča in desnice gosposke zbornice pri predsedniku Windischgratzu so sklenili, naj se prej ko mogoče sankcionira predloga o ustanovitvi zdrav-

stvenega ministrstva. Ustavoverna stranka in središče sta zahtevali, naj priredi gosposka zbornica manifestacijo za zvezo z Nemčijo. Desnica je taki manifestaciji ugovarjala, a tudi v središču in v ustavovnem veleposetstvu o potrebi take manifestacije različno sodijo. Pravijo, da se z izjavo vladarjevo ne more o nadaljevanju zveze dvomiti. Po posvetu pri knezu Windischgratzu sta izvršila odbora ustavovercev in središča v skupni seji razpravljala, kako naj se v tej zadevi skupno nastopa. Taktika se določi danes v sejah skupin, nakar določijo v seji pri predsedniku Windischgratzu končni delavni spored.

+ Burian poljskemu ministrskemu predsedniku. Poljska tiskovna agentura javlja: Zunanji minister Burian je brzojavil poljskemu ministrskemu predsedniku pl. Steczkowskiemu: Po milosti Njegovega c. in kr. Apostolskega Veličanstva sem povišal za ministra c. in kr. hiše in zunanjih reči; čast mi je, da o tem Vašo ekscelenco obveščam in Vas prosim; prepričani bodite, da sem vsak čas rad pripravljen, da z vso močjo podpiram poljsko vlado pri njenem odgovornem delu pri izpolnitvi poljske državnosti in zavarovanju Poljske. — Poljski ministrski predsednik je odgovoril: Počastčen sem, ker ste mi 19. aprila brzojavili. Čestitam Vaši ekscelenci na imenovanju in se najvdaneje zahvaljujem, ker ste pripravljeni, da podpirate poljsko vlado pri njenem delu. Dobrohotne dane besede me krepe v zaupljivi nadi, da se nam posreči izpolniti poljsko državnost in zavarovati bodočnost Poljske.

+ Pašić in Czerninov govor. Srbski tiskovni urad poroča iz Bordeauxa, da je poslanec Trifković vprašal ministrskega predsednika, kako sodi o govoru, ki ga je imel grof Czernin 2. aprila. Pašić je odgovoril, da trditve grofa Czernina glede na Srbijo ne odgovarjajo popolnoma dejstvom in da grof Czernin Srbiji ni nikdar ponudil miru, katerega bi Srbija sploh ne sprejela. Nato je Pašić prebral del govora grofa Czernina, ki govori, da Avstro-Ogrska ne želi Srbije popolnoma uničiti, marveč hoče z njo živeti v miru in jo le moralno nadvladati. Pašić je izjavil: Avstro-Ogrska in grof Czernin se motita, če tako mislita o Srbiji, katere ne poznata.

Dnevne novice.

— Z Breznice. Dne 22. aprila je umrla Terezija Finžgar, ki je 17. t. m. še obhajala zlato poroko, mati župana Janeza Finžgar in mestnega župnika pisatelja F. S. Finžgarja. Bila je vzor slovenske matere. Naj ji sveti večna luč. Cenjeni družini naše iskreno sožalje!

— Zakaj ne dobivamo iz Ukrajine nič živila. »Reichspost« piše: Avstrijskega uradnega konjičarja ni tudi vojska poglajala, da bi dirjal. Nemci so v Ukrajini praktičneje nastopali, kakor mi. Prišli so tako hitro, da boljše vilki v njih ozemljih niso mogli veliko uničiti; vsakega provijantnega častnika so preskrbeli z debelo mošnjo denarja, da je precej kupil žito, moko in druga živila po primeroma nizki ceni tam, kjer jih je dobil. Proučavali tudi niso prometnih pripomočkov, marveč so poslali s četami veliko avtomobilov, na katere so naložili moko in žito in odpeljali blago do prve železnice, od tam so ga pa poslali v Nemčijo.

— Posnemajmo! Te dni se je mudila v Hrvatskem Primorju družba ravnateljev zagrebških bank, ki je nakupila celo vrsto hotelov in zdravilišč v Crikvenici, Sušaku in Novem samu, da ne pridejo v roke tujcev.

— Obnovljeno celjsko pevsko društvo. V petek, dne 19. aprila, se je vršil — po štirih letih — zopet v Narodnem domu občni zbor pevskega društva, ki je združil Celjane brez razlike strank in je bil za Celjane res lep večer. Izvoljen je bil sledeči odbor: Predsednik g. Ivan Rebek; podpredsednik č. g. kaplan Lashacher; blagajničarka gca. Plestenjak; tajnik g. Jošt arhivar g. Jakob Blažon; odborniki: ga. M. Vidensek, g. Petek L., g. Rudolf Ed., zastavonoša g. Kozole, pregledovalci g. Armin Gradišnik, g. Likar, g. Vidensek. Po občnem zboru se je razvil prijeten zabaven večer. Upati je, da bodo k društvu pristopili vsi celjski narodni krogi. Članarina je 1 K.

— Umrl je 21. t. m. v Kranju bivši gostilničar in dimnikarski mojster g. Rajko Potušek v starosti 59 let.

— Ureditev oddaje tobaka kadilcem. Danes je izšla odredba finančnega ministrstva, ki ureja oddajo tobaknih izdelkov kadilcem. Trafike bodo dobivale tobakne izdelke po dosedanjem ključu. Kadilce bodo razdelili v stalne in slučajne oddajalce. Tobak je v prvi vrsti namenjen v listi odjemalcev vpisanim stalnim oddajalcem in ga bodo dobivali proti kadilski karti. Slučajni odjemalci bodo dobili le to, kar bo ostalo. Različne vrste tobaknih izdelkov bodo razdeljevali med stalne oddajalce po ključu: 6 smotk, 18 cigaret, pol zavitka tobaka, 1 zavitek tobaka za pipo

(25 g klobase). Slučajni odjemalci bodo načeloma dobivali samo smotke in cigarete v zelo majhnih množinah. Z ozirom na potrebna predela bo odredba stopila v veljavo kakih 8 tednov po razglasitvi.

— Odlikovanja pri 17. pešpolku. Cesar je podelil polkovniku Ventourju red železne krone 2. razreda z vojno dekoracijo in z meči. — Poročnik Šafon je dobil zlato hrabrostno svetinjo, narednik Jožef Mesec železni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje, deseterik Anton Stare in pešci Janez Markič, Mihael Šterk in Jožef Žun pa železni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje.

— Avstrijsko mornariško društvo. Osrednje vodstvo Avstrijskega mornariškega društva je članu ljubljanske skupine g. poštnemu asistentu Leopoldu Marklju v št. Petru na Krasu za odlično pospeševanje društvenih namenov priznalo srebrni društveni častni znak.

— Za vdove in sirote padlih vojakov je poslal našemu upravitelju učiteljske gosp. Franc Zalar iz Sv. Trojice na Blokah 110 kron. Ta znesek je nabral na belo nedeljo s prireditvijo dveh iger, ki so jih igrali tamkajšnji fantje in dekleta ter čisti dobiček namenili v ta namen.

— Žalostna rodbinska drama. V Solnogradu je zastrupil 44letni krojač Karel Brunner svojo ženo in tri otroke, sam se je pa ustrelil. Vzrok slaba kupčija.

— Veleizdajniški proces v Milanu. Tudi Italija ni brez veleizdajniških procesov. V Milanu se je te dni pričela razprava proti socialističnim delavcem, ki so obtoženi, da so aprila 1917 hujskali milansko prebivalstvo k revoluciji proti vojski. Tiskanih je bilo 30.000 letakov, katere so našli tudi med objavami socialistične stranke.

Primorske novice.

p Na ustanovnem občnem zboru »Zveze slovenskih županov« v Gorici dne 18. aprila 1918 je bil izvoljen predsednikom Ivan Saunig (Bilje); podpredsednikom Ivan Stepančič (Renče); odbornikom: Josip Vran (Tomaj), Viktor Adamič (Škrbina), Anton Mikuz (Sv. Lucija), Franc Miklavč (Kobarid), Ignacij Kovač (Ajdovščina); namestnikom: Josip Klanjšček (Podgora), Vinko Jazbec (Komen), Leopold Jonko (Bovec); razsodnikom: notar Artur Lokar (Ajdovščina), Franc Černic (Št. Peter, Josip Gorjup (Kanal), Ivan Caharija (Nabrežina) in Josip pl. Premerstein (Tolmin); pregledovalcem računov: Andrej Lutman (Št. Adrež), Likar Ladislav (Št. Florijan) in Franc Lovrečič (Ozeljan).

p Prva odborova seja »Zveze slovenskih županov« v Gorici se bo vršila prihodnjo nedeljo dne 28. t. m. ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih v Gorici. Gosposka ulica št. 14. I. Odborniki se tem potom vabijo k polnoštevilni udeležbi z ozirom na to, da bo zboroval dan pozneje deželni posvet.

p Vsa ona županstva, ki še nahajajo v zaledju, oziroma ki še niso v domači občini, naj javijo takoj svoj naslov »Zvezi slovenskih županov« v Gorici, Gosposka ulica 14. I.

p Deželna blagajna goriška naznanja, da bode ugotovila izplačila plač pokojnin itd., ki zapadejo v plačilo do 2. maja t. l. na Dunaju VIII., Schlesingerplatz 2, kamor naj se pošljejo dotične pobotnice.

p C. kr. goriška okrožna sodnija prične s 1. majem 1918 svoje redno poslovanje zopet v Gorici.

p Begunci, ki prihajajo iz zaledja na državni kolodvor v Gorici, naj se obrnejo takoj na odbor za begunce v Gorici. Predsednik mu je dr. Josip Pavlica v ulici proti soškemu mostu št. 28, tajnik D. Feigel, Gosposka ulica št. 14. I.

p Iz št. Florijana. Te dni otvori gospa Alojzija Maraž gostilno v Dvoru.

Prosveta.

p Krekov nagrobnik. K popisu Bernekerjevega osnutka »Zemlja«, o katerem smo zadnjič poročali, bi se bilo dostaviti, kakor nam poročajo: Nagrobni spominik je mišljen v trajnem laškem marmorju (torej v materialu kakor Trubarjev), kip delavca v naravni velikosti (torej približno dva metra), v sredi svežih cvetlic, ograjenih z arhitekturo (tudi arhitektura je iz belega marmorja), v ozadju z kipom na stebričkih steklene svetiljke z bakrenimi okovi, spredaj plošče z imenom in popis delovanja pokojnikovega, s simbolom njegovega stanu — kelihom. Visočina tri metre; stroški za spominik, postavljen na gomilo, 20.000 K. V sredi groba stoji delavec, kakor je bil pokojnik in vsi, če se tega ne sramujemo, naslonjen na lopato, zatopljen v stvarjenje zemlje, kamor so položili tudi delavca velikih idej Janeza Ev. Kreka.

Prispevajte za sklad S. L. S.

Ljubljanske novice.

Ij Demonstracije radi pomanjkanja živil. Včeraj jutri se je zbralo v aprovizacijskih prostorih na Poljanski cesti okoli 200 žensk, ki so povdarjale, da od živil, ki jih daje mestna aprovizacija, ne morejo več živeti in da ne morejo prenašati gorja, ko vidijo, da jim umirajo otroci lakote. Ženske so bile že večkrat pri deželni vladi, kjer so jih gospodje sicer ljubezljivo sprejeli, a od samih besed ne more nihče živeti. Zahtevali so, naj se jim takoj izroči nekaj živil, da bodo imele kaj skuhati. Demonstracije žensk so se vršile tudi na mestnem magistratu. Župan dr. Tavčar je demonstrantkam dejal, da dobro ve, kako neznosne postajajo razmere, toda mestni magistrat ne more ničesar dati, če ničesar ne dobi. Pomagati bi mogla samo vlada. Župan je končno nakazal ženskam po 1 ali 2 kilograma makaronov s pripombo, da nima sedaj ničesar več in da mestni magistrat pri najboljši volji ne more nič več pomagati. —

zadnji čas je, da se vlada zgane in kaj pametnega ukrene.

Ij Policijska ura. C. kr. deželna vlada za Kranjsko je določila za dobo, pričenši s 15. aprilom do vštete 15. septembra 1918, da smejo biti odprte gostilne v Ljubljani do 11., kavarne pa do 12. ure ponoči. To se v zmislu razpisa c. kr. deželne vlade z dne 12. aprila 1918, št. 9925, javno razglasa.

Ij Ljubljanačan na šahovskem turnirju v Berlinu. V Berlinu se je pričel velik šahovski turnir, katerega se udeležuje tudi znani slovenski šahist dr. Milan Vidmar.

Ij Umrla je dne 22. t. m. v Rožni dolini soproga asistenta juž. žel. Josipina Lojk, roj. Zakotnik. Blaga pokojnica je bila vzorna in narodno zavedna žena. Bodi ji časten spomin!

Ij Obesila se je v deželni blaznici 35-letna kočarska hči Doroteja Starešinič iz Krašinc, občina Podzemelj.

Ljubljanska aprovizacija.

a Meso na zelene izkaznice B št. 1 do 1209. Stranke z zelenimi izkaznicami B št. 1 do 1200 dobe meso po normalnih cenah v sredo, dne 24. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je ta-le red: od 1. do pol 2. ure št. 1 do 120, od pol 2. do 2. ure št. 121 do 240, od 2. do pol 3. ure št. 241 do 360, od pol 3. do 3. ure št. 361 do 480, od 3. do pol 4. ure št. 481 do 600, od pol 4. do 4. ure št. 601 do 720, od 4. do pol 5. ure št. 721 do 840, od pol 5. do 5. ure št. 841 do 960, od 5. do pol 6. ure št. 961 do 1080, od pol 6. do 6. ure št. 1081 do 1200.

a Meso na zelene izkaznice B št. 1201 do konca. Stranke z zelenimi izkaznicami B št. 1201 do konca dobe meso po znižanih cenah na Poljanski cesti št. 15 v sredo, dne 24. t. m. popoldne. Določen je ta-le red: od 1. do pol 2. ure št. 1201 do 1320, od pol 2. do 2. ure št. 1321 do 1440, od 2. do pol 3. ure št. 1441 do 1560, od pol 3. do 3. ure št. 1561 do 1680, od 3. do pol 4. ure št. 1681 do 1800, od pol 4. do 4. ure št. 1801 do 1920, od 4. do pol 5. ure št. 1921 do 2040, od pol 5. do 5. ure št. 2041 do 2160, od 5. do pol 6. ure št. 2161 do 2280, od pol 6. do 6. ure št. 2281 do konca.

a Sladkor na izkaznice št. 95 se dobi v trgovini Druškovič na trgu Tabor.

a Sladkor na izkaznice št. 24 se dobi začasno v trgovini g. Žetko, Sv. Florijana ulica št. 1.

a Prodaja moke in kaše se vrši od srede 24. t. m. do vtečje sobote 27. t. m. Na vsako izkaznico se dobi in sicer: v I. do VII. okraju četrt kg kaše; kilogram stane 1 K 50 vinarjev. V VII. do X. okraju četrt kilograma ajdove moke; kilogram stane 95 vinarjev. Ostanek moke je napovedati zanesljivo v ponedeljek, ker se bode sicer mučnemu trgovcu odvzela prodaja moke. Strankam, ki zamudijo kupiti moko, se izkaznice ne bodo podaljšale, ker je to vsled ministerijalnih odredb popolnoma nedopustno in so zapadle izkaznice sploh neveljavne.

a Prodajalci mila (žajfe) morajo, kadarkoli hočejo imeti podpisano novo prejemnico za milo ali pralne praške, predložiti v mestni posvetovalnici natančno izpolnjeno knjigo o prometu z milom itd., ker se sicer ne bode nobenemu več podpisala nova prejemnica. Iz knjige mora biti natančno razvidno, koliko so prejeli vsega mila in pralnih praškov in pa koliko imajo mila ali praškov še v zalogi.

a Kisla repa za Vič. Stranke iz Viča, ki imajo rumene izkaznice B in C, dobe kisko repo v četrtek, dne 25. t. m. popoldne pri Jakopiču na Mirju. Določen je ta-le red: Stranke z rumenimi izkaznicami B pridejo na vrsto od 8. do 9. ure popoldne, stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1 do 250 od 9. do 10. ure, št. 251 do konca od 10. do 11. ure. Vsaka oseba dobi 1 kilogram, kilogram stane 80 vin,

a Kisla repa za Moste. Stranke iz Most, ki imajo rumene izkaznice B in C, dobe kisko repo v četrtek, dne 25. t. m. popoldne pri Jakopiču na Mirju. Določen je ta-le red: Stranke z rumenimi izkaznicami B od 2. do 3. ure, stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1 do 200 od 3. do 4. ure, št. 201 do konca od 4. do 5. ure. Vsaka oseba dobi 1 kg, kg stane 80 vinarjev.

Razne novice.

r Španska prepovedala izvoz tobaka. »Havas« poroča, da je prepovedala španska izvoz tobaka.

r Most med Evropo in Azijo. Turška vlada namerava zgraditi most med Azijo in Evropo. Visok bo 42 m in 2 km dolg.

r Mineralne redilne droži iz — sečnine. Na Nemškem izdelujejo mineralne redilne droži, ki vsebujejo skoraj 50 odst. beljakovine. Tem drožem je primešanega precej sladkorja, imajo pa silno zopern okus in ostuden duh. To pa ni čudno: izdelujejo jih iz sečnine! Tudi gnojnice je dobra. Ljudem so nekaj časa pravili, da so droži narejene iz ribje moke. Sedaj pa se resnica javno razpravlja v časopisu.

Listnica uredništva.

V. G. v št. P.: Da so govorice, o katerih nam pišete, izmišljene, pač ni treba še posebej izjavljati. Same se dovolj označujejo. — Stv. 375: Ni verjetno, da bi Vam vsteli, a prosite vendar! — T. K. Ž.: Obrniti se Vam je na poveljstvo dotične formacije in kraja, kjer ste svoje stvari oddali. Najbrž jih ne boste dobili nazaj, ali pa v takem stanju, da bodo nerabne.

Ukradeni sta bili v soboto ponoči dve veliki, 2 metra dolgi reklamni deski z napisom »Modni salon« (v sredi naslikan klobuk) gospej Angeli Pekoli, Stritarjeva ulica št. 9. Če kdo kaj ve o tem, naj naznani istotam, kjer dobi veliko nagrado.

Spominjajte se „Slovenske Straže“!

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani sin in brat, gospod

Julij Pečirer

akt. ognjčar in štabni vodja pri c. in kr. top. poljskem polku št. 28, vojna pošta 293, imejitelj srebrnega zaslužnega križca s krono in železnega križca na traku za hrabrost, dne 17. aprila 1918 ob 12. uri popoldan v 25. letu svoje starosti na dopustu s fronte nenadoma preminul.

Iđrija, dne 22. aprila 1918.

Zalujoča rodbina Pečirerjeva.

Zahvala.

Vsem, ki so nas tolažili ob strašni izgubi iskreno ljubljene sina in brata, gospoda

Julijusa Pečirerja

in ki so predragega pokojnika ob odru pokropili, mu darovali cvetke itd. in ki so ga ponesli ter spremili k zadnjemu počitku, izrekamo iskreno zahvalo.

Iđrija, dne 22. aprila 1908.

Zalujoča rodbina Pečirerjeva.

Hiša

na prodaj; podrobnosti se izvedo v župnem uradu Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

SPREJME SE

čevljarski pomočnik

LJUBLJANA MARTINOVA CESTA 8

Učenka

SE SPREJME v trgovino, od 14—15 let stara, zmožna slovenskega in nemškega jezika ter iz poštene hiše. Prednost imajo one z dežele.

JOŽEF ELSNER, LITJA.

Podpisano načelstvo sklicuje v smislu § 36., 1. odstavek zadržanih pravil

občni zbor

ki se vrši v četrtek, dne 16. maja 1918 ob 10. uri popoldne v deželnem dvorcu v Ljubljani.

SPORED:

1. Prememba pravil.
2. Odobritev računa za leto 1917.
3. Dopolnilna volitev načelstva, nadzorstva in razsodišča.
4. Služajnosti.

V Ljubljani, dne 22. aprila 1918.

Načelstvo

kranjske deželne vinarne zadruge, reg. z. z. o. z. 1368

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljani soprog, oziroma oče, sin, brat, svak in stric, gospod

Gjuro Milatovič

narednik pri kr. ogr. honv. pešpolku, odlikovan s srebrno in bronasto svetinjo in Karlovim križcem,

podlegel sušici, ki si jo je nakopal tekom treh let na bojnem polju. Pogreb se je vršil 8. marca iz vojaške bolnice v Kološvaru na skupno pokopališče. Ni mu bilo dano umreti med svojimi dragimi.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

Bodi Ti lahka ogrska zemlja!

Moste pri Ljubljani.

Zalujoča soproga z otroci.

1361 Brez drugih obvestil.

Globoko prežaljeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša preljuba, draga žena, oziroma mati in tašča

Terezija Finžgar roj. Azman

danes, 22. aprila kot zlatoporočenka v 87. letu svojega trpljenja in materine ljubezni polnega življenja, pokreptana večkrat s sv. Popotnico, mirno v Bogu zaspala.

Pogreb predraže rajnice bo 24. aprila ob 10. uri popoldne na Breznici. Prebago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Na Breznici, 22. aprila 1918.

France Finžgar, mož.
Janez Finžgar, F. S. Finžgar, sinova.
Minica Finžgar, sinaha.

Tužnim srcem naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da je danes po kratkem trpljenju mirno v Gospodu preminul naš soprog, oče, stari oče in tast, gospod

Karel Oljškak

c. kr. sod. sluga v pok. in posestnik v Ilirski Bistrici.

Priporočamo ga v molitev in blag spomin!

V Il. Bistrici, dne 22. aprila 1918.

ZALUJOČI OSTALI.

1364

Sorodnikom, prijateljem in znancem prinašamo tužno vest o smrti svoje ljubljene soproge, mamice, hčerke, sestre, sinaha in svakinje, gospe

Josipine Lojk, roj. Zakotnik

ki je previdna s tolažili sv. vere v 27. letu starosti po dolgi bolezni v Gospodu zaspala.

Pogreb se vrši v sredo, 24. t. m. ob 17. zvečer iz hiše žalosti v Rožni dolini št. 145 na viško pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi na Viču.

Rožna dolina — Spod. Dravograd, dne 23. aprila 1918.

Zalujoči rodbini

LOJK — ZAKOTNIK.

1370

Blagajničarka

se takoj sprejme pri tvrdki A. Persché, Ljubljana, Pred škofijo 21.

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perilo. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K poštino prosto. Prodaja in razpošilja lekarna Trnkóczy v Ljubljani, zraven rotovža. 1212

Prva slovanska tovarna igralnih kart začne prihodnje dni z

zopetno prodajo

svojih slovanskih igralnih kart.

Vprašanja in korespondenco na: »Komisijška prodaja prve slovanske tovarne igralnih kart v Ljubljani«.

ISČE SE

mala soba

s čisto posteljo v bližini šentpeterske vojašnice za 1. maj. Prijazne ponudbe na rač. podčastnika pl. Facanappa, L. W. B. III/45, šentpeterska vojašnica.

Lepo posessuo

v krasni legi, 15 minut od postaje Videm-Krško, okoli 10 ha arondiranih njiv, travnikov, kostanjevega gorza, zelo rodovitnega sadovnjaka, vinograde (blizu 6000 ameriških trt najboljše vrste) se PRODA radi smrti za 45.000 K. — Pisarna vprašanja na naslov: FRIC HUMMER, črnovojniški straž. baon 45/III, Ljubljana, šentpeterska vojašnica.

TRI VELIKE, skoraj nove, dobro ohranjene

šupe

krite z opeko, porabne za skladišča, hišne stavbe itd., so ceno na prodaj. — Prijazne ponudbe na M. OSOLIN, ZGOR. DOMZALE 146.

KUPITI želim irgousko opravo dobro ohranjeno (štelaze in pult). Naznanilo velikosti in cene naj se pošlje na naslov: JOSIP FRENETIČ, LANDOL, p. POSTOJNA. 1356

ISČE SE za plemiški grad pobožna, zdrava, slovenska

dekle

ki še nikjer ni služila. Ponudbe na 1359 HEDVIKO SCHWEIGER, Vinica pri Ormožu.

Prostovoljna dražba čebelarških potrebščin

se vrši v nedeljo, 28. aprila t. l. ob 2. uri popoldne v Dravljah št. 92 pri Ljubljani. Ravnotam se odda

STANOVANJE,

obstoječe iz dveh sob in kuhinje. 1353

Zastorj dobi vsak na željo

moj glavni katalog ur, srebrnine, zlatnine in godbenih predmetov. Violine po K 13, 20, 25, in više. Dobre harmonike po K 16, 25, 35 in 50; prvostne harmonike po K 70, 80, 100 in 120; trovrstne po K 180, 200, 240 in 280. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Pošiljatev po povzetju ali predplačilu. Razpošiljalnica JAN KONRAD c. in kr. dvorni dobavitelj Most (Brux) št. 1754, Češko.

KONJAK

iz vin lastnega pridelka destilirani, pri slabostih vsled starosti in težkočah v želodcu že več stoletij sloveč kot krepičilo za ohranitev življenja. Razpošilja 10 let starega 4 poliliterske steklenice franco po pošti za 88 kron, mladejša triletna, čudovito učinkujočega kot bol lajšajoč vrbalo sredstvo pri trganju v udih. Francovo žganje, 4 poliliterske steklenice za 60 kron. Vino od 56 litrov naprej. Beli burgundec K 5'60 in rdeči burgundec po K 6'— liter.

Benedikt Meril, graščak, grad Golice, Konjice, Štajersko.

Licitacija konj.

Pri razpečevalnici konj na Jesenicah in na Rakeku se vrši dne 27. aprila t. l. ob 10. popoldne licitacija okrepčila potrebnih konj in zrebet.

K licitaciji bodo pripušeni le taki kupci, ki imajo od glavarstva potrjeno legitimacijo, da so res poljedelci.

C. in kr. vojno ministrstvo je odločilo, da se čas, v katerem dobi kupec nadomestilnega konja (Ersatzpferd), če mu kupljeni pogine ali se ga zakolje, zviša od 14 dni na tri tedne.

Nasprotno pa mora kupec, kateremu je bil nadomestilni konj dovoljen, istega najpozneje tekom treh mesecev po dovolitvi tudi resnično prevzeti. Ta rok teče od tistega dne dalje, katerega se dostavi kupcu pismeno dovoljenje.

Po preteku treh mesecev izgubi kupec pravico do nadomestilnega konja. 1362

Barve

za barvanje volnenega, svilenega in platnenga blaga se dobijo sledeče: črna, siva, modra, zelena, rdeča, rjava in lila v zavitkih po 60 vin. v trgovini

Karl Loibner

»PRI ZVONCU«, CELJE.

Vsak si lahko barva obleko in platno sami

Za eno žensko obleko 7 zavitkov barve
Za eno žensko bluzo . 3 " "
Za eden predpasnik . 2 " "

Izvršujejo se tudi poštna naročila! — Vsakemu naročilu se priloži slovensko navodilo! 1366

Kupujem:

les za jame od 12 cm naprej
mehak okrogel les, [na nt,
smrekovo lubje } lansko in
čreslo } letošnje,
kostanjev les } od 10 cm
hrastov les } naprej,

Prosim ponudbe s skrajnimi cenami, množino in navedbo roka za oddajo.

VINKO VABIC,

Zalec 9, Južno štajersko.

Kulantno poslovanje. Takojšnje plačilo proti duplikatom.